

Věčná

STRÁŽ

Týdeník Svazu Čechů z Volyně

Ročník II. - 19-20.

V Zatci dne 19. května 1947

Cena 4 Kčs

V Podbořanech a v celém okrese našlo nový domov mnoho set rodin vol. Čechů

Jaroslav Chudoba.

Úspěch zavazuje

V neděli 11. května t. r. ve velkém sále stfelnice v Zatci konala se druhá valná schůze Svazu Čechů z Volyně.

Velký počet přítomných členů a celá řada vzácných hostů — přátel vol. Čechů — dala této schůzi manifestační ráz.

Kdo srovnával dnešní situaci a náladu volyňských Čechů s jejich postavením a vyhlídkami o minulé valné schůzi, nemusil být optimistou, aby konstatoval zásadní rozdíl. Radost a naděje v další lepší život, vědomí dobře vykonané práce a úspěšného splnění základních úkolů se zračilo z pohledů a projevů všech přítomných.

Letošní valná schůze s hrdostí konstatovala, že těžké problémy, které ještě loni před námi stály jako zdánlivě nepřekonatelná překážka, jsou za námi. Bylo s potěšením vzato na vědomí, že právě v těchto dnech přijíždějí poslední transporty našich reemigrantů z Volyně, a že nejen reemigrace, ale i jejich osidlování lze považovat za velký úspěch. Je samozřejmé, že jsou

výjimky. Vinu však v žádném případě nelze připisovat vedení Svazu, které učinilo opravdu všechno možné, aby zajistilo dost a dobrých rezerv, ale těm vol. Čechům — zahraničním vojákům —, kteří v r. 1945 a 1946 odejeli zpět na Volyň a tím velice ztížili naše postavení doma ve vlasti.

Tyto skutečnosti byly potvrzeny nejen mluvčími Svazu, ale i oficiálními hosty.

Náměstek přednosta reemigračního odboru ministerstva sociální péče ing. Slavoj Pospíšil, který byl zodpovědný za průběh vol. reemigrace, se velmi pochvalně zmínil o spolupráci SČV, o tom, že reemigrace měla velmi rychlý a velmi hladký průběh, a že nebylo žádných větších závad, poněvadž i reemigranti se chovali velmi ukázněně a uvědoměle. Slíbil, že ministerstvo sociální péče se i nadále bude o reemigranty starat, a že v nejbližší době budou zřízeny u ZNV a ONV referáty pro péči o reemigranty.

Ministerstvo soc. péče učinilo velmi

mnoho pro volyňskou reemigraci a my mu za to vyjadřujeme nejupřímnější dík.

Dr. Bedřich Steiner, poslanec UNS, zahraniční voják z východu, který s námi prodělal všechny nejtěžší chvíle a který má k volyňským Čechům velmi kladný poměr, řekl ve svém projevu, že žádná jiná organizace nemá u vlády a ústředních úředních činitelů takovou důvěru jako Svaz Čechů z Volyně, kterému byl svěřen tak důležitý úkol spolupráce při reemigraci a osidlování. Úkoly však nejsou splněny všechny, byly i chyby, které se budou napravovat, jsou problémy, které nutno řešit. Osidlování zemědělské se podařilo. Jsou ještě rezervy: velkostatky, kde je nejlepší půda, a půdní rezerva z pozemkové reformy. Zmínil se také o politické otázce a doporučoval, aby se vol. Češi bedlivě dívali na život všech politických stran a neposuzovali je jen podle hesel, ale podle programu a vykonané práce. Vyjádřil přesvědčení,

že svou pracovitostí a jinými dobrými vlastnostmi a znalostmi získanými v cizím prostředí přinesou klady i do politických stran. Za svou osobu slíbil, že se vynasnaží, aby nám pomohl odstranit všechny těžkosti a překážky.

Věříme, že poslanec Dr. Steiner bude i v parlamentě pokračovat ve frontové tradici solidarity a vzájemné pomoci.

Za ČÚZ promluvil jeho předseda, rodák z Volyně, red. Věnceslav Švihovský. Vyzvedl zvláště význam našeho časopisu „Věrná stráž“ pro všechny volyňské bez rozdílu. Řekl, že jeho chloubou na sklonku života je to, že je jedním z nás. Nabádal k trpělivosti a pochopení a vyslovil přesvědčení, že všichni vol. Češi budou nakonec spokojeni a šťastni, a že při budování republiky budou tak úspěšní, jako byli na Volyni.

I ze všech dalších projevů a zpráv se zračil optimismus a přesvědčení, že byl vykonán kus dobré práce. Ing. Svoboda, který promluvil za strousedlíky v pohraničí, vyslovil přání, abychom se co nejdříve sžili s okolím a novým prostředím, Dr. Fol-

precht vyjádřil přesvědčení, že splyneme i po stránce duchovní a že budeme vzorem pro své okolí, br. Libovický řekl, že se zapojíme do práce a budeme úspěšní.

Také diskuse o zprávách činovníků a činnosti Svazu dala velmi mnoho dobrých podnětů. Byly kritikovány i negativní zjevy, které se vyskytly a které brzdily úspěšnou činnost. Byly vysloveny vřelé díky všem ústředním úřadům, které měly opravdové pochopení pro naše upřímné snahy a zájmy. Bylo veřejně poděkováno všem, kteří se o úspěch reemigrace a osídlování zasloužili. Na druhé straně ale bylo konstatováno, že v některých případech ONV a MNV nemají dost dobré vůle a pochopení pro vol. reemigranty. Byl vysloven všeobecný souhlas s obsahem článku „Žatec a volyňští Češi“, uveřejněném v čís. 14—15 Věrné stráže. Byla zdůrazněna důležitost našeho zastoupení u ONV.

Valná schůze pověřila výkonný výbor a předsednictvo SČV provedením dalších úkolů, z nichž nejdůležitějšími jsou:

1. Vyslání delegace k prezidentovi

republiky Dr. E. Benešovi, k velvyslanci V. A. Zorinovi, k předsedovi vlády Kl. Gottwaldovi, k ministru NO arm. gen. L. Svobodovi a k min. SP prof. Zd. Nejedlému, která by tlumočila náš dík za uskutečnění dávné touhy po návratu do vlasti.

2. Organizace oslav 4. výročí vyvraždění a vypálení Českého Malína spojených s manifestačním slibem věrnosti republice Československé za celou volyňskou větev. Žádat o přejmenování obce Frankštát na Moravě, kde jsou osídleni pozůstalí z Českého Malína na „Český Malín“.

3. Žádat ministerstvo zemědělství a osídlovací výbor ÚNS o konfiskaci majetku smiřených manželství v pohraničí.

4. Organizovat okresní odbočky SČV a celou řadu dalších úkolů.

A závěrem. Činnost SČV za uplynulý rok byla opravdu velmi plodná. A to nás zavazuje k ještě většímu vypětí sil. „Den nový nové chce mít činy!“ Předpoklady jsou dány. Věříme proto, že i příští valná schůze bude ve znamení radostných výsledků a plného úspěchu!

Rostislav Hlaváček:

Zase chyby?

Poslední světová válka a její předehra jasně ukázaly, že všechny záruky od zeleného stolu se staly pouhými cáry papíru. Odsunem Němců z naší republiky, zvláště z pohraničního území, dostalo se nám praktické záruky naší státní a národní existence. Pohraničí, které kdysi svým zevním okrajem bylo národní a státní hranicí, stávalo se postupem času hranicí státní, hranice národní se pomalu pohybovala do středu Čech, cizinci se stávali pány, domorodé obyvatelstvo otroky a nerovný boj pokračoval tvrdě a nelítostně v náš neprospek.

Čím mohlo být a čím se ve skutečnosti naše pohraničí stalo v kritických dobách před- a pomnichovských, je každému velmi dobře známo. Zrada, krev nevinných hrdinných hraničářů, násilné likvidování českých menšinových ostrůvků — to byly t. zv. Sudety! Proto odsun Němců od nás nebyl nikterak umělý, byl to odsun přirozený, vynucený dějinnými událostmi a pudem sebezáchovy. Nepřítel nám až příliš často nechával poznávat co s námi smýšlí! Naše dějiny vzpomínají-li našeho severozápadního souseda, jsou vždy psány krví a hořem.

Odsunem Němců z pohraničí, kdy dochází k nápravě chyby konané a živené celá staletí, má se předejít všemu tomu, co se událo kolem Mnichova. Pohraničí se opět stává hranicí národní...

Tímto jsou na pohraničí kladeny velké úkoly, jejichž splnění je nutné netoliko s hlediska národohospodářského, ale i obranného. Otázka bezpečnosti státu vyžaduje, aby pohraničí bylo především budováno a vybudo-

váno, tedy i osídleno, osvědčenými a poctivými vlastenci, odhodlanými kdykoliv prakticky projeviti svoji odanost státu a národu. Podíváme-li se dnes do pohraničí střízlivě, musíme, bohužel, konstatovati, že otázka bezpečnosti státu bývala často, snad až příliš často, stavěno stranou (na úkor účastníků druhého odboje) a její místo zastoupily zájmy osobní, někdy také politické. Zatím co republikou se v pravém slova smyslu ještě dnes toulá spousta neosídlených účastníků druhého odboje, v pohraničí, dík právě jim, žije slušným životem mnoho národních správců, kteří pro republiku a její osvobození ani prstem nehnuli. Dnes tito lidé, jako pro výsměch účastníkům druhého odboje, mají t. zv. právní nárok na jimi spravované objekty! Jaké zásluhy státního významu mají tito národní správce? Žádné! Nadto, půjdeme-li do hloubky věci, musíme konstatovati, že každý, kdo vlastenecky cítil, zúčastnil se tak či onak odboje, kdo tak nečinil (pro stát a národ není žádná oběť nikdy dosti veliká!) — řekněme si otevřeně — ten souhlasil s německou okupací se všemi jejími důsledky! Jak jinak říkáme těmto lidem? Že na újmu účastníků druhého odboje existuje mnoho podobných národních správců, je věcí všeobecně známou. Proč byly lidem takového druhu svěřovány konfiskované statky, chceme-li, aby celé pohraničí bylo vybudováno na chodských tradicích? Proč nejsou postupně vyměňováni účastníky druhého odboje? A konečně — proč jako živel projevivší spíše opak národního uvědomění jsou chráněni t. zv. právním nárokem? Jsme si tak docela jisti,

že ve svých dětech vychovají pevnou baštu proti germanismu? Příklad-li kdy hodina a vlast zavolá, účastníci odboje stanou na svých místech, protože znají své mravní a národní závatky, protože znají cenu vykoupení z otroctví, protože znají cenu svobody, cenu lidské krve a lidského života, ale lidé jmenovaného již druhu promění se v zajíce nebo zradí, stanou se otroky, jen aby neztratili své životy! Na jakém podkladě mají právní nárok na státní majetek lidé, kteří jej sice spravují, kteří však občanské a národní povinnosti nedostáli v nejtěžších chvílích svého státu a národa?

These, že národní správce (ne-účastníci odboje) zachránili státu veliké hodnoty, je velice pochybná, uvážíme-li, že nejsou vzácné případy, kdy vyložení zrádci se zúčastnili květnové revoluce. Příslovi: „Tonoucí se i stébela chytá,“ se v těžkých revolučních chvílích splnilo mnohokrát. Kdo chce ručiti za to, že jmenovaná již individua zachraňovala poctivě státní majetek, když nedovedla se postavit na jeho obranu ve chvílích kritických?

Mnoho generací před námi odsuzovalo počín českých králů, kteří nám do vlasti zavolali a usadili cizince, mnoho generací po nás bude téhož názoru... Dnes říkáme, že jejich chybu jsme napravili. Zamysleme se však: napravili jsme ji skutečně?

Husák Vladimír, Břevenec 38, okr. Šternberk, p. p. Šumvald, prosí o jakékoliv zprávy o svém synovi, Vladimíru Husákově, nar. 15. prosince 1923 v Miluši na Volyni, okr. Luck. Byl zařazen do 1. čs. brig. 3. prapor automatčků 30. 3. 1914.

Smíšená manželství

Otázka smíšených manželství je problémem, kterým se bude obírat i naše vláda. Důkladné očistění našeho pohraničí od nepřátelského živlu je zárukou naší bezpečnosti z hlediska branného i politického. Je sice pravda, že ani v otázce smíšených manželství nelze generalisovat, to jest všechny smíšence házet do jednoho pytle, zkušenost nám však nejednou ukázala, že jsou to Němci ve smíšeném manželství, kteří zpravidla strhnou na sebe výchovu svých dětí a plody jejich šovinistické výchovy se dříve nebo později projeví.

Potučenec horší Turka, a nedělejme si zbytečné naděje, že tomu tak není u dětí ze smíšených manželství. Mládež je nadšený obdivovatel velkých činů, válečné slávy, hrdinství jednotlivých lidí. Kdo použije pro výchovu mládeže tafo vnadidla, získá si mládež úplně. Doba husitské slávy je příliš úpnlá, na legendárnost našich legionářů z první světové války je stále více zapomináno a druhý zahraniční odboj velmi pomalu si formuluje propagačně své dějiny.

Snad i v poslední věci by se dalo více dělati, kdyby nebylo toho, že jsou to právě členové smíšených manželství, kteří v pohraničí zlehčují význam druhého zahraničního odboje a uměle živí sémě nenávisti vůči příslušníkům zahraniční armády.

M. V. Dostálová-
Tretjaková

Hrdinné ženy v našem odboji

Když začalo válečné běsnění německých hitlerovských vojsk skoro po celém světě a nejdříve zasáhlo po Rakousku naše milé Československo, vzbouřili se volyňští Češi již předem, neboť věděli, že Rusko nezůstane v klidu, a začali hromadně vstupovat do ruské armády. Mnozí šli do Francie a později do Anglie, aby dobrovolně vstoupili do vojska a tak se obětovali za svou třeba i vzdálenou vlast. Tak jako za minulé světové války byli volyňští dobrovolníci jádrem prvního českého vojska, které se tvořilo v Rusku.

Také v této válce se tvořilo české vojsko na ruské půdě v Sovětském svazu. I tentokrát se české ženy hlásily dobrovolně do fronty z různých konců Ruska i Polska, aby nabídly svou pomoc a třeba i své životy na oltář vlasti. Ale tyto ženy byly šťastnější nás, účastnicí minulé světové války, neboť se mohly zúčastnit bojů naroveň s muži bojovníky se zbraní v ruce. My jsme mohly působiti jen jako milosrdné sestry Červeného kříže v nemocnici, na frontě a v zázemí. Je pravda, že na tomto poli samaritánské a zdravotní služby se žena nejlépe uplatní.

Moje krajanky, volyňské Češky, se veškerou měrou zasloužily za této hrozně světové války. Jsou to děti

Počáteční bleskové úspěchy německých zbraní nad nepřipravenými spojenci, „hrdinské činy německých letců, tankistů, granátníků a parašutistů“, zpravidla hodně přehnané, jsou příliš svěží v paměti sudetské mládeže. Jsou oprávněné obavy, že stačí velmi malý impuls v patřičnou dobu, aby tato mládež „s hrdostí konstatovala“, že v jejich žilách koluje germánská krev.

Mluvíme-li o smíšených manželstvích, je nutno podotknout, že je velmi pochybná vlastenecká hodnota českého člena ve smíšených manželstvích. Jak vypadají Němci ve smíšených manželstvích, zmínil jsem se již dříve. Potud až o smíšených manželstvích. A nyní pro zajímavost některé poznatky při vyhledávání volných míst pro volyňské Čechy.

V obci O. jsou doposud „oprávněnými majiteli“ usedlostí ryzí Němci. Při šetření na MNV v této obci bylo mi sděleno, že na tuto usedlost se konfiskát nevztahuje, poněvadž se jedná o smíšené manželství: „On je sice Němec, ale ona je Rakušanka.“

Tak posuzují smíšená manželství v obci O. Nedovedu pochopit, jak může být někdo tak drzý a necelé dva roky po osvobození takovým způsobem omlouvat svou podlost. Nedivil bych se, kdyby se konfiskovalo po hockeyových zápasech o mistrovství světa

v Praze, pak by na konfiskaci měl vliv výsledek zápasu Svědsko—Rakousko. Kdo ale dovedl sympatisovat s rakouskými Němci v roce 1945, to nedovedu pochopit. Na věci se však nic nedá změnit. Rakušanka zachránila čest praporu.

Druhý obrázek: V obci Z. jsou majiteli 27 ha statku Němci, kteří prý podporovali za okupace partyzány. Na základě toho dostali osvědčení o národní spolehlivosti. Skutečný stav je však takový: Němka, žena majitele této usedlosti, udržovala poměr s jedním z Vlasovců, který se ukrýval v blízkém okolí obce Z. Za tuto „laskavost“ byla této německé rodině udělena „bumažka“ od vděčného Vlasovce a Němci se roztahují doposud na krásném statku. Vydatel této „bumažky“ byl již v roce 1945 zatčen SNB v Rakovníku. To však na věci nic nezměnilo, „bumažka“ se zdá být stále silnější než dekret pana presidenta republiky o konfiskaci nepřátelského majetku.

Takových a jiných případů je řada v našem pohraničí. Místa, rezervovaná pro volyň. Čechy jsou vesměs domy určené na bourání. Na krásných statcích se roztahují lidé, ve kterých marně hledáme kladný poměr k republice. Nemáme místa pro volyňské Čechy, a pro tyto Volksdeutsche místa v pohraničí je? Nehřejeme na své hrudi hadí plémě, které nám připravuje nový Mnichov? Cile.

českých rodičů narozené v Rusku, které se vzdělávaly v ruských a polských školách, ale i v českých, které si sami Češi vydržovali. Většinou byly vyznání pravoslavného, ale vždy se k národnosti české hlásily. A pokud se týče vlastenectví, mohly by býti vzorem zdejším ženám a dívkám, s jakým zápallem se obětovaly a šly pomáhati své staré vlasti, otčině to svých rodičů a dědů, kterou mnohé třeba ani nikdy neviděly, ač mluví česky lépe než mnohý z Čechů ze zahraničí.

Z minulé světové války se české ženy obětavě zúčastnily práce všeho druhu, nejvíce záchranné, organizační, podpůrné a propagační služby, sloužily jako milosrdné sestry, samaritánky, kurýrky, předsedkyně a pracovnice dámských komitétů, jako vychovatelky dětí pozůstalých po bojovnících. Pracovaly na obzvišťích, v polních lazaretech, v sanitních vlacích a lodích, v táborech, vězeních, divadlech a jinde, kde toho bylo zapotřebí. Minulá válka vyzvedla význam obětavého, skromného a přítom na výstou hrdinného ducha ženy. Byly to tisíce tichých hrdinek, veřejnosti známých jen částečně. Jejich činnost, které zasvětily své životy, byla důležitá, namáhavá a nanejvýš nebezpečná. Ale bojující společně s voj-

skem se tehdy nezúčastnily, až na malou výjimku, a to na zapřenou, neboť tehdejší vojenské velení bylo toho mínění, že žena do armády nepatří.

Uplynulo přes čtvrt století a vzplála válka nová, svou surovostí ukrutnější, zuřivější a nelidštější. Vše se změnilo, ale ženy nezůstaly nečinné a hlásily se dobrovolně do fronty pomáhati svým lidem seč síly stačí. Tentokrát vedení války bylo docela odlišné od minulého, bojovalo se jinými zbraněmi a jinou methodou. Objevili se partyzáni, parašutisté, automatčiči, zenitky, tankisté a jiné vynálezy. I zde vystoupily ženy hrdinky a šly do nebezpečí a bídy válečné na různá neznámá bojiště, projevující obdivuhodnou statečnost a vytrvalost. Ovládly a zapřely svou ženskou fyzickou slabost, žijíce myšlenkou pomoci, za každou cenu zmírnit utrpení, zachránit bližního od smrti, třeba za cenu vlastního života, neustoupit a ničt nepříteli, kde a jak možno, nebát se smrti. Snášely trpělivě a bez reptání různé válečné útrapy, jako hlad, zimu a nedostatek teplého oděvu, ve sněhu, dešti, někdy po kolena v blátě v těžkých vysokých botách s taškou plnou obvazového materiálu a medikamentů po (Pokračování na str. 4.)

Z naší soutěže

Volání nejmocnější!

Když poslechl jsi volání nejsilnější, volání své bičované vlasti, měla tvá žena velkou bolest. Bohyně nejmocnější zavolala a tys šel jí vzdát hold se zbrání v ruce. Odcházel jsi darovat svůj život, celé své srdce i jeho poslední úder.

„Sbohem, má ženo a mé děti. Neplačte! Vím, zač jdu bojovat a nevrátím-li se, vím zač zemřu.“

Její oči žadonily aby jsi zůstal, rty však oči zradily.

„Sbohem, drahy, a braň. Braň Ji, braň sebe, braň i nás.“

Po tvém odchodu vše strnulo v tichu. Celý obzor se zatáhl černými mraky. Byl to reflex jejího smutku, jejich starostí o tebe a děti. V té černé zoufalosti se obrátila ke kříži, jedinému světlému bodu, malé naději, v bezmocnosti beznaděje. Kristus na kříži, symbol lásky a obětování, dával jí sílu trpět a vydržet. Čtyři roky jsou dlouhá doba pro toho, jenž čeká. Staly se Golgotou ve své nekonečnosti. Večer po práci sedávala v zahrádce s hlavou položenou v upracovaných dlaních. Květy i ptáci vyprávěli sterými hlasy o lásce a ži-

voť. A ona stále tak zoufale sama modlivala se pod světlem tvých i svých hvězd, modlivala se za tvůj život a za štěstí dětí. Květy sázené k oslavě tvého návratu rozvily, uvadly a uschly. Ty však jsi se stále nevracel. Nadlidská práce vyšilovala její tělo a smutek v duši kladl stín přes její tvář. Rysy a dlaně tvrdly, ale duše brázděna mnohými utrpeními krásněla. Jen myšlenka na tebe a děti jí dopomohla doorat poslední brázdou. Jen vědomí, že drží sekeru za tebe, jí dávalo síly k tomu, aby mohla splnit předepsaný kontingent v odvádění dřeva. Byla nekonečně pevná tvá žena. Pravá volyňská Češka. Stokrát k smrti znavená a vysílená, vzhopila se znovu a znovu k nové povinnosti a k nové práci. Věřila, že po přejití vichřice zla a krve se sejdete, abyste žili jeden pro druhého a pro vaše děti. Bolestné osamění a starosti dostoupily vrcholu. Konečně se šedé mraky převálily a nesmělý paprsek naděje nahlédl okny do volyňských domovů. Přinášel s sebou zvěst, že pojedou za svými táty, že všichni volyňští Češi budou moci se navrátit do osvobozené vlasti.

Kristus na kříži, který jí vídal tak často plakati, viděl ji, jak šťastna hořečně balí své věci a netrpělivě čeká na transport do Československa. Nakonec i tento kříž sejmout se stěny provázal ji do nového domova. Velký okamžik se konečně stal skutkem. Tvé vlašťovičky s jarem přilétli do hnízda, které již na ně tak dlouho čekalo. Přinesli s sebou celou horu lásky a potoky šťastného smíchu. Táto, již nejsi sám. Nyní máš svých ptačat plný klín. Od stolu tě sledují šťastné oči šťastné mámy. Se stěny pak Kristus, těšitel v hořkostech a bolu jest svědkem vzkříšení života. Ve tvém domě přestaly kouty bit svou prázdnotou tvou unavenou duši a dlouhým čekáním zmučené srdce. Nebudeš sedat sám u okna a dívat se na květ, který ti mráz za dlouhých nocí vykouzlil na okenní tabuli. Nepřinášel ti čistou radost z krásna. Byl příliš studený, cizí, a nerozuměl jsi dobře jeho prchavé kráse. Ta tam jest tiživá rapsodie samoty. Abstraktní afekci se nepodaří na oknech světnice, která jest vyhřáta teplem rodinné lásky.

Zdeňka Benešová.

Vzpomínky

Jan Krámský, Veletice

Parné srpnové dny roku 1944.

Cs. vojenská jednotka v SSSR, která doplněním z Volyně vzrostla na armádní sbor, je po intenzivním výcviku hotova k odchodu na frontu.

Byl jsem v té době ošetřovatelem na ošetřovně čs. náhradního pluku.

Hrdinné ženy v našem odboji

boku kamarádů vojáků, aby byly na místě, když je třeba zakročiti a podat první pomoc. Nikdy nezakolísaly při útoku a bombardování, ale statečně plnily svou povinnost.

Mnohé z nich byly raněny a mnoho žen i zabito a také zemřelo po operaci. Aby mohly jít do bitevní čáry, musely nejdříve projít různé kursy, jako sanitní, protiletectvé obrany, dělostřelecké, telefonní a telegrafní spojovací služby, radiovou, kancelářskou, hospodářskou, vyzvědačskou a jiné. Nesměly znát slovo „únava“ a každý den třeba i po boji musely prodělávat vojenská cvičení a navštěvovat různé přednášky, které se konaly i pod širým nebem za každého počasí. Jejich představení se vyjadřovali o službě sester velmi uznale, že díky jejich pomoci se uvolnilo mnoho vojínů bojovníků. Někdy do armády vstoupili i mladí manželé a jinde i celá rodina, rodiče a tři dcery, nebo dva i tři synové. Některé statečné ženy se dosloužily důstojnické hodnosti a za udatnost a zásluhy byly vyznamenány vysokými řády a medaillemi i sovětskými.

Syn byl zařazen do spojovacího praporu 1. čs. brigády. Chtěl jsem jej ještě jednou uvidět před jeho odjezdem na frontu. Přesto, že jsme měli mnoho nemocných a plné ruce práce, šéflékař npor. Šlesinger mé žádosti ochotně vyhověl a poskytl mi dvou-denní dovolenou.

1. brigáda stála daleko před námi ve východní Haliči. Auta obstarávající spojení s ní, dojížděla k nám stále a tak jsem se jednoho dne svezl s jedním z nich k 1. brigádě. Měl jsem však také nejvyšší čas. Spoj. prapor odcházel za dvě hodiny na frontu.

Syn mě chytil radostně do náručí. Hoši jsou veseli, těší se, že už mají dost toho lenošení, že už konečně idou bit nenáviděného vraha. Můj hoch však má stále stín smutku v očích. Ptám se: „Co je ti, Venouši?“ „Tati, mám smutnou předtuchu, že se z vojny nevrátím. Prošim vás, padnu-li před příchodem na území ČSR a vy tu válku přežijete, postarejte se, aby mé pozůstatky byly převezeny do vlasti...“

Těším jej, jak mohu, ač i mne souží pocit, že snad mého syna vidím naposledy.

Krátký povel k nasednutí, poslední obejmutí a auta odnášejí hochy, samý to výkvět, neznámé budoucnosti rstířic.

První polovice září...

Cs. armádní sbor zasazen do bojů o Duklu, bránu do Karpat. Nepřítel se zde znamenitě opevnil. Každý

metr půdy je nutno dobývat těžkými boji. Na ošetřovnu náhradního pluku přijíždějí naši první ranění. Dovídáme se od nich o těžkých bojích u Dukly. Naši se bijí jako lvi, přimázejí nesmírné oběti. Máme plné ruce práce s ošetřováním raněných. Po několik dnů se marně sháním po osudu mého hochu. Konečně s jedním transportem raněných přijel jeden jeho kamarád, který jej znal...

Neuvidím jej více, padl hned první den bojů v těžké mírometné palbě při opravě zpřeražených telefonních linek, zasazen stěpinou do břicha. Zemřel po tříhodinovém utrpení. Pokud neztratil vědomí, neustále prosil o pomoc, že chce žít...

Zoufalý boj rozrývá prsa. Myslí jsem už, že nepřežiji tu chvíli. Šéflékař i kamarádi mě utěšují jak mohou a pak na moji pomoc čekají další ranění. Začal jsem opět pracovat, v práci hledaje zapomenutí...

Po třech měsících přicházíme na místo prvních bojů naší jednotky. Hroby, všude jen hroby — důkaz, jak zde zuřily boje. Mám popis místa, kde byl pohřben syn. Marně však hledám jeho hrob. Celý den chodím uštvan, ztrácím už naději, že jej kdy ještě naleznu. Přicházím do jakési staré zahrady pod lesem. V ní osamělý hrob. Či snad on?...

Ano, mé tušení mě neklamalo, je to hrob mého drahého chlapce. Však v jakém pořádku. Zašlapán od dobytka, pouze na klacku kus prkna, naps

inkoustovou tužkou: „Voj. Václav Krámský, padl dne 10. září za vlast a svobodu československého národa.“

Jsem se silami u konce. Zhroutil jsem se úplně. Jaksi podvědomě jsem se večer dovlékl do poblížké podhorské vesničky Charkuvky. Doptal jsem se na obecní úřad a prosil o pomoc. Starosta se energicky vložil do věci. V chudíčkové, válkou vydrancované vesnici se nacházejí prkna na rakev, polské děvuchy přinášejí z blízkého leša chvoj, pletou věnce...

Na moji prosbu starosta posílá posla do nedalekého Krosna, kde jsme tehda stáli, aby o tom zpravil mé

kamarády a jednu známou polskou rodinu. Do rána je vše hotovo. Prostítká nenatřená rakev, březový kříž, hrob odkopán...

Není už slz, jen nevýslovný bol šířá srdce. Buďtež proklati vy, kteří jste vyšli do války na dobytí světa.

Před několika měsíci jsem se rozešel se synem mládím a krásou kvetoucím, nyní zde jen beztvárná hmota...

Na hřbitůvku u kostela vykopán hrob, přijeli kamarádi, známí a několik známých z polských rodin. Kněz měl nad hrobem krásné kázání o statečnosti čs. vojáků, kteří zde v tom-

to místě položili životy v boji proti společnému odvěkému nepříteli, za svobodu slovanských národů. Nakonec přál, aby jim polská bratrská slovanská země lehkou byla...

S bolestí v srdci stojím nad hrobem syna. V uších mi zní jeho poslední slova: „Tatínku, prosím vás, padnu-li před příchodem do vlasti a vy přežijete válku, postarejte se, aby moje pozůstatky byly převezeny do vlasti...“

Ano, milý, nezapomenutelný hochu, učiním vše, co jen bude v mých silách, aby Tvoje poslední přání bylo splněno.

Byl jsem po druhé v Praze

Naposledy jsem viděl Prahu roku 1902. Poroučela tam tehda Vídeň a život nesl na sobě stopy závislosti a nadvlády. V paměti mi utkvěly uniformy rakouské na pražských ulicích. Delší uplynulá doba zatřela již tehdejší představy, které jsem si z Prahy odvezl. Uplynulo od těch dnů plných 45 let. V paměti však ještě nosím některé silnější dojmy a celkově živou vzpomínku.

Vzpomínal jsem na rušné a reprezentativní Václavské náměstí se sochou vévodů České země před mohutným museem. Vzpomínal jsem na nedostavěný svatovítský chrám. Vystupoval jsem jako mladík po schůdkách na věž k mohutnému zvonu Zikmundovu. Shora jsem těšil zrak pohledem na stovčatou Matičku. Prohlédl jsem důkladně Hradčany, Petřín, panorama, navštívil Národní divadlo, které „vystavěl národ sobě“. Na Staroměstském náměstí každého musel upoutat pohled na radnici a orloj s průvodem 12 apoštolů a Ježíšem. To vše mi utkvělo v paměti z Prahy r. 1902.

Po návratu z Volyně uviděl jsem Prahu novou, jinou, Prahu dnešní. Dvoudenní můj pobyt v Praze teď v březnu v době PVV byl vyplněn vyřizováním úředních formalit a návštěvou známých, kteří k nám na Volyně jezdili a stávali se tak našim pojištěním s vlastí. Byl to především dr. ing. A. V. Červín, pravoslavný misionář pro volynskou menšinu od církve vладыky Gorazda.

Nenašel jsem ani čas k důkladnější prohlídce památných míst a pražských novinek. Byl jsem však v chrámě sv. Cyrila a Metoděje v Resselově ulici. Je to místo, které zná nejen Praha, ale celá republika, neboť je spjato se jménem národních mstitelů-parašutistů, kteří zastavili vražednou činnost Heydricha. Vchodem z kostela byl jsem uveden do křtu ještě s několika návštěvníky.

Rozhlížíme se po prostorném půdzemí. Po stranách jsou zděné příhrádky, jedna nad druhou, asi ve čtyřech řadách, ve formě rakví. Do nich se zazdívaly kosti zemřelých kněží tohoto chrámu. Za císaře Jose-

fa II. byl chrám uzavřen. Bohoslužby v něm byly obnoveny teprve za doby první republiky, kdy byl kostel otevřen a přidělen pravoslavné církvi. O tom všem nás ochotně poučuje náš průvodce duch. o. Leixner z místní duchovní správy.

Hluboko do vědomí mi zasahují slova vладыky Gorazda citovaná duch. o. Leixnerem: „Mluvili jsme pořád o službě národu, teď je čas prokázat to činy.“ Ano, slova byla činy skutečně prokázána. Za službu vlasti byli popraveni: pravosl. biskup Gorazd, faráři Cikl, Petřek a bratr Sonevend.

„Pod svícem je stín“ cituje dále přísloví duch. o. Leixner. Proto zde, několik kroků od ubytovaných v budouvě techniky německých SSmanů, přechovávali tyto lidé české a slovenské chlapce parašutisty a pronásledované lidi. Zradil však jeden z nich (byl už popraven), neboť znal skrýš, kde se sám dříve schovával.

V oněch dnech teroru pozvaní hásiči zalévali podzemí vodou. Voda však stoupala pouze do určité výše, pak vsákala do země. Bránci se přerézávali jim několikrátě hadici. Otvor vedoucí z ulice do křtu je poznamenán v omítce zdi stělamí SSmanů, které nezasáhly dovnitř. Pohled na ta místa připomíná kolemjdoucímu tragické dny, kdy zraky všeho národa byly obráceny k Cyrilu - Metodějskému pravoslavnému chrámu v Praze II, Resselova 9.

Prohlížím si za sklem uložené fotografie chlapců. Některé jsou dělány již po smrti a dívají se z nich široce otevřené oči. Výraz duševní a tělesné námahy se zrcadlí v obličejích.

Snažím se dále pečlivě poslouchat průvodcova slova. „Tady se stěhl jeden z nich, když odpor byl už nemožný. Zde na stěnách přehrádek vidíte ještě stopy zaslchlé, zčernalé lidské krve. Tímto otvorem jim podávali jídlo a zpět vynášeli výkaly. Zde zbyly věci po padlých: lihový vaříč, strojek na holení, nějaká krabička a ještě tyto obyčejné a uprášené věci. Zase si prohlížím fotografie padlých hrdinů. Ano, hrdinů, a

neřkám jim hrdinové jen proto, že padli. Byli by jimi, i kdyby se byli zachránili. Ta krev, kterou vidíme zaschlou na deskách jakési bohoslužební příručky pod sklem vedle fotografií, svědčí o obětech a nerovném zápase proti přesile nepřátel. Nevzdali se obléhání v beznadějném postavení; po slovech kostelníka, kterého Němci přimutili k výzvě obléžených, aby zanechal odporu. Dobrovolně obětovali i to, co každý háje jako nejcennější a nenahraditelné: svůj život. Vedle fotografií vidíme 4 válečné kříže udělené v memoriam. Ještě jednou se ohlížíme dovnitř a chceme se vžít do postavení obléžených, chceme je ještě více obdivovat a snad i litovat, ačkoliv jsme na ně hrdi. Vystupujeme po schodech vedle velkého rozpůleného kamene. V závěru objasňuje duch. o. Leixner: „Tímto kamenem byl přivalen tento vchod a teprve Němci jej naložili roztrhli a tak učinili další obranu v křtu nemožnou.“

Upřímně a vřele jsme děkovali duch. o. Leixnerovi a se zvláštními pocity jsem odcházel z těchto míst. Byl to snad určitý druh hrdosti, vedle obdivu a uznání, který mne naplňoval.

Krajané volynští, navštivte toto památné místo při zájezdu do Prahy, a když budete odcházet, uvědomte si, že svou existenci musela zaplatit za to vše, co se tu stalo, početně malá pravoslavná církev v Československu. Byla uzavřena, majetek zabaven a hodně členů zatčeno.

Církev byla obnovena v jurisdikci moskevské patriarchie teprve po revoluci. Naši vracející se krajané volynští, vědomi její oběti ve službách vlasti a národa, jí značně posilní. Naplněn tímto myšlenkami a přemýšleje o velkém činu malé církve opustil jsem Prahu, kterou jsem navštívil zase po 45 letech. Ant. Zajíc.

Rvenice - Postoloprtsko. Počet Volynských vzrostl v naší obci na 50 duší, takže stáváme se nejsilnější složkou v obci. Počáteční potíže jsme překonali a nyní usilovně pracujeme, aby i v naší obci dvouletý plán byl splněn.

Píši Vám . . . !

S lítostí četla jsem články ve Vašem týdeníku č. 14-15, dokumentující křivdy, nesnáze a zklamání, s kterými se volyňští Čechové ve své vlasti neustále setkávají.

Tyto články by měl číst každý Čech, aby každý byl uvědoměn o tom, jak se u nás s hrdiny uplynulé války zachází, ti pak, kteří na tom nesou vinu, aby se zarděli studem!

Jaký to paradox: jedněm bojovníkům za svobodu stavíme pomníky, druhým pak dostává se od nás chladné neúčasti, nebo ještě něčeho horšího. Myslím, že by měla být zavedena zásada osobní odpovědnosti, a to ve všech složkách našeho národního života, neboť ten, kdo poškozuje naši republiku, ať hospodářsky či mravně, není řádným občanem a měla by vůči takovému být použita biblická věta o vyvržení.

Nejdojemnější na celé věci je, že volyňští Čechové žili v Polsku v poměrném blahobytu. Měli tam své, pra-

ci vyzískané pěkné usedlosti a spořádané, kvetoucí obce.

Jich se tedy osud vzdálené vlasti tak bezprostředně nedotýkal. A přec, při prvním jejím zaúpení, při prvním stínu, který na ni Hitler vrhl, z čistého idealismu a uvědomělé lásky šli za ni do boje a zaplatili svoji daň krve.

Válka! Jaké to strašlivé zlo! Tak jako bahno a rmut, když holí píchne do vody, vystupuje nahoru, tak také válka je nejživnější půdou, z které jako jedovaté pohloubí vyrůstají všechny temné lidské vášně. Zdá se nám někdy, že se topíme v moři nenávisti, egoismu a prospěchářství.

Snad tomu tak však musí býti, snad je to nemoc, kterou válka lidstvo vždy infikuje. Tato nemoc však je jen přechodná! Jako to bahno opět klesá ke dnu a hladina se vyčistí a opět začne odrážeti svit slunečních paprsků a hvězd, tak také i u nás nastane doba, kdy naši vůdčí hvězdou se stane pravda a spravedlnost!

Svobodná republika Československá! Jak sladce a zároveň velkolepě to zní! A přece! Když jsme si ji vykoupi-

likerým utrpením, vidíme, že ta země spanilá dále trpí, třeba rány není viděti.

Za okupace všichni jsme byli semknuti v jeden celek, který plál jako svíce nenávisti a vzpoury proti Němcům. Byli jsme jedno srdce, které si s básníkem Halasem šeptalo:

„Slunce zapadlo, slunce vyjde zas!“
Nyní je mír, my jsme však rozdvojeni, jakoby mezi námi byla propast, či ostatní dráty napojené proudem nenávisti —, žel, nyní bratr bratru nerozumí. Jak bychom se měli učiti z dějin: vždy to bylo rozdvojení Slovanů, které zapříčinilo jejich porážku.

Zajisté každé zdravé větve je stromu naší vlasti třeba, a proto, bratři a sestry z Volyně, vydržte, nenechte se odraditi nesnáze a nepochopením, zvlažte i vy ten, tak často zrušovaný strom naší republiky mizou své práce i svého čistého citu a idealismu, který se tak zářivě zaskěl v nejtežších dobách uplynulé války.

Vydržte, neboť se blíží úsvit lepších dnů, o něž však boj, žel, ještě není ukončen.

Marie Čaplová, Jičín.

Krajinský.

Reemigranti se navzájem poznávají

Akademická čtvrthodinka trvala tentokrát asi hodinu, než se všichni sešli. Bylo to v klubovně kavárny Mánes v Praze II. Schůzival tu akademický odbor ČÚZu.

Škpt. Kozák se ujal slova. A začal o tom, jak to bylo a jak to všichni známe. Tedy od začátku. Všichni na-

slouchali pozorně, ačkoliv se o tom naši emigrace jsou stále zajímavé svou prostotou, pravdivostí a jistou neobyčejností. I Volyňák se tu mohl o mnohých věcech dovědět, o kterých ani náš informovaný časopis ještě nepsal. Byla to np. zpráva, že podle předběžných odhadů a statistik zů-

stalo na Volyni asi 1000 Čechů, že z vých. Volyně se navrátilo pouze 6000 už mnohdy psalo a mluvívalo. Dějiny krajanů, že už přijelo 86 transportů. Asi 7000 osob se navrátilo ke svým známým a příbuzným, 18.000 přijelo s rodinami na usídlení. Naši navrátilci jsou již v 27 okresech místo původně předpokládaných 3 atd. atd.

Některé podrobnosti o tom, zda k domku dostávali zájemci 3 neb 5 ha půdy, asi méně zajímaly studentské posluchače.

Celkový dojem však byl a zůstal mnohem více než uspokojivý. Potlesk, který byl odměnou br. škpt. Kozákovi, byl toho snad také důkazem. Ačkoliv upozornil, že není řečníkem, a buď mu proto snad prominuta některá neodborná vyjádření, dal své mu referátu věcný ráz. Mluvil jako voják.

Závěrečných slov by si měl však každý zvláště povšimnout. „Jsme šťastni, že jsme doma.“ A to je pravda. Budou snad výjimky, ale ty musí potvrdit pravidlo. Dále nabádavě a ze zkušenosti poznamenal: „Co si uděláte sami, to budete mít.“ O tom také se snad mnozí již přesvědčili. Zdůraznil také v závěru, že ať kamkoli se naši styč. důst. obrátili, bylo vidět snahu pomoci jim a to se ve většině případů podařilo. Není to jakýsi nekritický optimismus, protože jsme ochotni všichni se zastat našich, kterým chce křivdit třebaš pro ukázkou takový p. předseda MNV v Měcholucech.

Jako druhý se ujal slova kolega vídeňský Čech, stud. elektrotechn. inž. Obsah byl jiný, ale neméně zajímavý. O tom se svolením redakce až jindy.

Volyňští na Chomutovsku

Strupčice. S ministerským radou Drem Folprechtem zajeli jsme si do Strupčic k Volyňským na Chomutovsku. To, co jsme viděli, nesmírně nás překvapilo a to radostně. Se svazovým autem dojeli jsme do usedlosti br. npor. Mesnera, kde usazeny jsou tři rodiny. Všude jsme viděli radostný pracovní shon. Mladý Mesner přijal nás s volyňskou upřímností, provedl nás po celé usedlosti, kterou již velmi zdokonalil. Živý inventář již vzrostl o 100%. Stáje se zdokonalují, stroje se vyměňují, staví se kůlna, zdokonalují kurníky. Sotva jsme byli s prohlídkou hotoví, přijel npor. Václav Mesner, který přivezl pro sebe 200 kuřat, housátka k doplnění stavu a celé stovky kuřat pro ostatní Volyňáky. Dozvěděli jsme se od něho, jak se mu podařilo usídliti několik rodin z Volyně, získat dvě vilky pro vdovy a jak opravdu svorně pomohli těm, kteří přišli na prázdno usedlosti. Jednomu z nich jen na obilí darovali 1500 kg. Do střediska v Horním Jiřetíně dopravil mladý Mesner, který svým dobrým srdcem se nám nejvíce zalíbil, několik zásilek krmení pro dobytek, pro který středisko nic nedává a tento hyne. Od Mesnerů zašli

jíme ještě do jiných volyňských usedlostí a všude jsme viděli, jak se těm za vedení dobrého bratra Mesnera dobře vede. Kontingent odvezdaný mají již na 115%. Denní dávka mléka dostupuje nad stanovené minimum až o 100%. Přáli bychom si jen, aby na této cestě bylo pokračováno a čistý štít volyňského Čecha tak krásně se třeptal jako u našich bratří ve Strupčicích. Za jejich dobrou práci patří jim náš vřelý dík.

Dr Folprecht mezi Volyňskými.

Dne 9. května přijel mezi Volyňské na Zatecko upřímný jejich přítel min. rada Dr Folprecht, který před válkou jezdil na Volyni a vydal knihu o Volyňských. Navštívil výstavu „Volyňští v odboji a budování“, navštívil Svaz, několik stařečků, od nichž čerpal poznatky pro další statě o Volyňských a účastnil se také valné hromady Svazu. Děkujeme o milý zájem panu Dru Folprechtovi a děkujeme jménem Volyňských, kteří byli vždy jeho láskou.

Jan Zeman z Malého Špakora na Volyni bydlí v Libědicích, p. Pětipsy, okr. Kadaň.

PODBOŘANY

Podbořany a Podbořansko

Podbořany a Podbořansko bylo před staletími krajem úplně českým. Jazyk český zde byl jazykem rodným a měl právo domovské a občané zde obývající neznali jiné mluvy, než té, která je pro nás tou nejkrásnější. O tom všem svědčí historické památky v kostelích a zápisy nám zachované. Nejstarší písemnou památkou města Podbořan jest městská kniha obsahující 303 listů, pořizená za městského písaře Jana Hauky Podbořanského. První zápis je z roku 1575 a poslední z roku 1617. V prvním zápise udělovány jsou městečku různá práva majitelem hrabětem Křištofem Šlikem a též ustanovení, že „též také gedem každý czloviek

przed pravem Czieskym jazykem mluviti magy“. Je zde důkaz o tom, že dnešní povýšení jazyka českého na místo mu náležející je jen dějinnou spravedlností.

Ještě po bitvě na Bílé hoře, kdy nastoletím rakouské dynastie byla dána smrtelná rána rozvoji českého jazyka, posílána byla korespondence radním toho města v jazyku českém. Doklad je zachován v dopise paní Marie Audrské z Krásného Dvora z roku 1628. Konšel strašečtí podbořanským psali česky ještě v roce 1670. Pak zachováno jest ještě mnoho důkazů o tom, jak násilné bylo vše české poněmčováno a jak zejména na české

drobné lidi byl činěn tlak mocné šlechty a později úřadů a hospodářsky silných jedinců.

Dnes Podbořansko po několika stoletích útlaku a ponížení českého jazyka je naše a český jazyk jazykem suverénním. Až na málo smíšených manželství a několika jedinců nemá cizák zde práva. Je vykázán tam, odkud přišel a kam toužil, domů, do reichu, ke svým soukmenovcům, kam jedině patří.

Obce na Podbořansku vynikající krásou českých jmen budou naplněny i ryzím českým duchem, ke kterému i Volyňští nemalou měrou přispějí.

Podbořanské reemigrační středisko dosud nejlepší

Po návštěvě hlavního volyňského reemigračního střediska v Žatci a v Třemošné rozejel jsem se do Podbořan, abych se na vlastní oči přesvědčil, jak to v Podbořanech vypadá. Jestliže jsem byl překvapen v Žatci,

tím více pak v tomto středisku, které pracuje jen s minimálním počtem pracovníků. Když bylo do 20. 4. 1947 přijato 3330 reemigrantů a z nich umístěno 3004, pak je to výkon, před kterým musí klobouk dolů. Je to výsledek práce, která je konána s láskou a opravdovým zájmem, jakého si tyto naši trpěliví krajané z Volyně zaslouží. Velitele jsem nezastihl, slyšel jsem však o něm jen slova uznání a díky. Za to jeho zástupce ujal se mne s nevšední ochotou a zasvětil mě do velké jejich práce.

Podbořanské středisko je oproti Žatci umístěno v blízkosti nádraží, a budovy, ač nedodělané, jsou přece jen výhodnější. Dojem při překročení prahu nebyl zrovna nejlepší, ale když jsem vešel na velké nádvoří a viděl omen radostný shon a ruch kolem zavazadel, dobytka, drůbeže a aut, ihned jsem si svůj první dojem opravil. První, kdo mě přivítal, byl starý náš známý Volyňák, rtm Miroslav Marek, který je „kápem“ nad ubytováním lidu i tvorstva veškerého.

Viděl jsem ubikace ve všech budovách. Z jedné byl utvořen chlév k ustájení dobytka, takže vše je v blízkosti. Zrovna se vydávala chutně upravená večeře, a krajané, se kterými jsem mluvil, byli se stravováním spokojeni. Všichni hovořili s uznáním o vedení střediska, které, když je třeba, pracuje i plných 24 hodin bez přestání. Za nepřítomnosti velitele, pplk Otakara Fischera, pohovořili jsme si o těžkostech, které se

všude vyskytují, s jeho zástupcem škpt Františkem Hamerem, který nás docela „po volyňsku“ pohostil dobrou slivovicí. Byl spokojen s vzorným chováním Volyňských a chválil jejich velkou trpělivost a pracovní

Rtm. Miroslav Novák, všemocný ubytovatel přehlíží osazenstvo střediska

Pplk Otakar Fischera, velitel střediska v Podbořanech

Část budov podbořanského střediska

elán. Zatím přijel ppor. Toman z Jesenice, který jako expert Svazu Čechů z Volyně zde zdárně působí. Dále jsme navštívili p. Kodýma mladého a velmi agilního osidlovatele zemědělců, dále pány Vaice, Kasíka a Pelikána. Všude jsme viděli nejen snahu, ale i skutky upřímné pomoci a lásky, která je i vynalézavá. O tom jsme se přesvědčili, když nám bylo referováno, že na základě zprávy v tisku byly hledány usedlosti až na Litoměřicku.

Když jsme odcházeli, provázelo nás hřejivé vědomí, že v Podbořanech dělají svěřené úkoly s láskou, obětavostí a upřímně. Proto jim patří všem naše nejvšechnější uznání.

J. Dušek.

Naši na Podbořansku

Podbořansko po Žatecku mělo být místem, kde měli být podle slibu pana presidenta a košické vlády usazeni kompaktně volynští krajané. Nestalo se tak, a dnes Volynští jsou roztroušeni po celé vlasti. Přece však se některým zájmovým skupinám podařilo osídliti některé obce podle přednostního práva. Tak na severní straně podbořanského okresu máme usazenu obec Kupičov, která zde přes různé vnitřní i vnější těžkosti je prvkem konsolidačním. Obec Kupičov má v pěti obcích své předsedy MNV a příchodem rodin takřka ve všech obcích zaujali postavení dominantní. V obcích kolem Pšova osídlena jest Moskovština, v obci Syrovice výhradně Nový Krajov, v Libošovicích a Kryrech je Buderaz, v Liběšovicích, M. Černoci, Soběchlebech a

Čárce je Buršovka. Smolárna a Sofijovka obývá Strojetic a Očihov a jedna z největších českých obcí na Volyni. Hulč Česká osídlila se v četných místech kolem Kolečovic. Pak po různu osídleny jsou obce příslušníky různých osad. Tam, kde je Volynských větší počet, utvořili tyto opravdu krásné společenství, které vyniká družností a opravdovou selskou houževnatostí a volynským duchem svépomoci. Všech předsedů MNV na Podbořansku z řad Volynských je kolem patnácti. Tito svoje

štanech, Vitčovicích a j. všude se dovíte, že jsou to „chlapi“ na svých místech.

Je nutno připomenout všem Volynským, že je ještě třeba více zájmu o samosprávu, zvláště nyní. Není správně říkat „vyhýbejte se pol. stranám“, ale jděte do nich, staňte se tam v obcích vedoucí složkou, neb jen tak se v nejnižších složkách samosprávy domůžete svých práv, které vám mnohdy jsou upírány a to mnohdy pro vlastní nedbalost. Kde bratři pochopili dobu a zapojili se ihned do

Pšov. Jsme jedna obec na Podbořansku, kde nás Volynských je 90%, t. j. v zemědělském sektoru, vyjma 2 zemědělců jsou všichni z Volyně. Předsedou MNO jest náš krajan br. Valenta Antonín. Všichni pocházejí z Moskovštiny. Celkem je nás 120. Obec naše jest ještě usazena v Letově a Přiběnicích. S nesmírnou radostí přijali jsme své rodiny, které přijeli transportem 25. března. Pokud se týče kontingentů, má naše obec za rok 1946-47 v dodávce hovězího dobytka 119%, chleboviny 90%, krmné obilí předáno o 15%. V dodávce mléčné za měsíce prosinec 1946, leden, únor 1947 umístila se naše obec na 4. místě. V poslední době však se dodávka velmi zlepšila a naše obec postoupí v soutěžní tabulce nejméně na druhé místo. V obci není politických rozbrojů neb třenic a panuje svorná spolupráce, která je korunována potěšitelnými výsledky v provádění dvouletky. D.

Dne 25. 5. 1947 v Liběšovicích na Podbořansku oslavy návratu Volynských a odhalení památníku padlých.

povinností konají odpovědně a i v písemnostech, přesto že nemají českých škol, vedou si opravdu dobře. Tak na př. bratr npor. Josef Toušek, o kterém na valné hromadě SČV mluvil s láskou komunistický poslanec Dr. Steiner, je starostou v městečku Hofesedlech a pro svoji korektnost jest všude oblíben. A ptejte se na předsedy MNV v Syrovicích, Pšově, Třebšicích, Němčanech, Chrát-

veřejného dění, tam vytvořili prostředí vzájemné důvěry a zajistili tak bez sporu a třenic právo Volynských, které jim patří.

V klidu rodinného štěstí, po tolikém utrpení, které mnohdy se zdálo bez konce, dočkají se naši na Podbořansku klidu a pokoje a jejich kvalitativní osobní a národní stane se nejkrásnějším drahokamem koruny svatováclavské v pohraničí. J. Dk.

Auto podbořanského střediska připraveno k dovážení reemigrantů na místo usídlení

Česká Huleč se vrátila do vlasti

K řadě nejvyspělejších obcí na Volyni patří i česká obec Hulč, která byla založena roku 1868 a jež hrála významnou roli v životě celé volyňské menšiny. Obec měla hned po svém založení svého duchovního v osobě Františka Kašpara, jednoho z těch kněží, kteří přijeli na Volyn z vlasti. Hulč také byla první, která zavedla pěstování chmele a byla obcí, kde se široce rozvíjel zemědělský průmysl zejména bratří Hovorků, Stárků a Rychny. Zákrokem carské vlády přijala celá obec až na nepatrné výjimky pravoslavnou víru. Hned po světové válce vybudován byl národní dům, jakých na Volyni bylo málo. O národní život staral se Sokol, hasičský a pěvecký sbor při pravoslavné církvi. Katolická menšina scházela se v soukromé kapli rodiny Hovorkovy. V obci nebylo sporů ani třenic.

Vlastenecké uvědomění se projevilo v druhé světové válce, kdy do Čes. jednotek v SSSR vstoupilo 85 příslušníků této obce a do západní armády 3. Patnáct jich vysloužilo v hodnosti důstojnické. Padlo 16 příslušníků, 23 jsou invalidy, neb byli raněni. Vojenští příslušníci usadili se na Podbořansku a v těchto obcích: Hořesedly, Kolečovice, Kolečov, Hořovice, Zderaz, Pšovky, Vrčice, Běsno a Nová Ves. Zpět do vlasti přesídlilo kolem 600

duší. Huleč nyní ujímá se kulturního božanskou obec pravoslavnou, zřizuje pěvecký sbor, obnovuje hasičské sbory. Ve třech obcích jsou Volyňští předsety MNV, v dalších místopředsety, předsety rolnických komisí a vidíme je všude, kde se jedná o prospěch volyňské a národní věci. Také krajané hu-

lečtí v Americe, kterých je tam přes 20, vedou si opravdu dobře. Také ve svépomoci a v darech na Malínský fond jsou Hulečtí první. I na výstavě

Národní dům v Hulči středisko vlasteneckého dění

boženskou obec pravoslavnou, zřizuje pěvecký sbor, obnovuje hasičské sbory. Ve třech obcích jsou Volyňští předsety MNV, v dalších místopředsety, předsety rolnických komisí a vidíme je všude, kde se jedná o prospěch volyňské a národní věci. Také krajané hu-

v Žatci možno spatřiti hasičský prapor, který spolu s jinými památkami na Huleč na Ukrajině byl opatrován s pietou a úctou. Též z fotografií, jež se tam z Hulče nacházejí, možno si udělati obrázek o obci opravdu české, věrné a obětavé až do krajnosti.

Hulečské ve vlasti vítáme a říkáme jim nahlas a přede všemi, že si jich opravdu vážíme, a že jim přejeme doma na půdě otců spokojenost, trvalé štěstí a splnění všech tužeb. Vám, kteří vždy a všude staráte se o dobré jméno, patří náš vřelý dik a upřímná pochvala.

J. Dk.

Výstavné budovy, krásné chmelnice byly chloubou Hulečských

Volyňští na Podbořansku - stachánovci dvouletky

Při projíždění obcemi osídlenými Volyňskými všiml jsem si všeho, co souvisí s jejich životem. Všude jsem měl příležitost viděti, že mezi volyňskými není šmelinářů, kteří by na úkor řízeného hospodářství zbohatli neb si nadlepšovali. Všude jsem viděl, že povinnosti vůči státu se plní na místě prvním. To jsem viděl nejen na Žatecku, Horš. Týnsku, Kadaňsku, Chomutovsku, ale i na Moravě. Důkazem toho jsou vzorně řízena hospodářství, plně stáje, splněné kontingenty všude nad 100% v oboru

obilné i masové produkce a i produkce mléčné. Tato ve všech usedlostech Volyňských je od místních velmi odlišná.

Nyní jsme se zajímali o poměry na Podbořansku. U hosp. družstva v rozmluvě s panem ředitelem slyšeli jsme jen chválu. A co nás naplnilo upřímnou a nelíčenou radostí, je úspěch Podbořanských v dodávce mléka. Bylo na povolaných místech žádáno, že Volyňští nemohou býti kompaktně usazení. Zde však na tomto malém obrázku vidíme, jak by-

ly mylné domněnky těch, kteří si to přáli. A to hospodářská zdatnost Volyňských vynikne až osídlení bude skončeno.

Na okrese podbořanském v dodávce mléka jsou nejlepší v každém ohledu volyňští krajané, ač jich na celém okrese není 30%. Statistická data, která máme po ruce, mluví jasnou řečí, která se nedá falšovat. A to je za dobu zimních měsíců a v době, kdy volyňští hospodáři zde byli bez rodin a často o celé hospodářství musel se starati jeden člověk a muž,

voják k tomu. Aby bylo plynulé zásobování mlékem, stanoven je pro Podbořany průměr dodávky mléka za jednu ustájenou dojnici denně 3 litry. Na Podbořansku v této soutěži umístili se obce takto:

Syrovice	6.74 l Volyňští
Kolešov	4.68 l Volyňští
Bedno	4.08 l Volyňští 45%
Pšov	3.87 l Volyňští

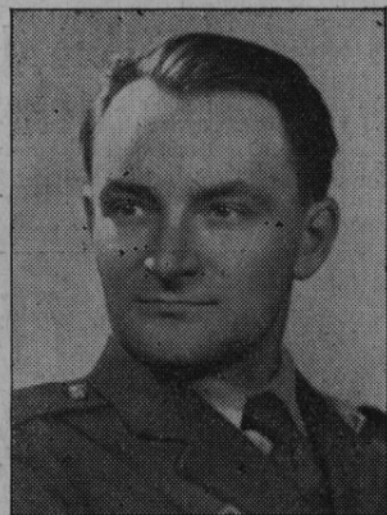
Průměr tento je počítán za prosince 1946, leden a únor 1947. V čele celého okresu stojí obce osídlené 70% Volyňskými a jen v Bedně nedosahují 50%. Přes 50 obcí nedosáhlo průměru 3 l.

Diagram na výstavě v Žatci budil velkou pozornost oficiálních vládních a poslanceckých kruhů. Také si toho již povšiml denní tisk. A tak pomalu zmizí falešná verze o Volyňských, že neumí hospodařit.

Podbořanským bratřím patří za jejich opravdu nadlidský výkon v zdolávání dvouletky naše opravdu vřelá a tisícové díky. Ukázali jste znovu a jasně, jací jste, co chcete a komu sloužíte. Bude-li každý z nás plnit dvouletku, jako zemědělci z Volyně na Podbořansku, pak bude dobře s námi a s naší milovanou republikou.

J. Dušek.

Obec Buršovka na Podbořansku je usazena v obcích Liběšovice, Malá Černoc a Soběchleby. Z celkového počtu obyvatel 203 odboje ve zbraní se zúčastnilo 45, z nichž 14 padlo a 6 zůstalo trvalými invalidy. Do vlasti navrátili se již všichni. Ti, kteří se navrátili se Svobodovou armádou, ujal se práce na svých usedlostech s přísloušnou volyňskou houževnatostí a také nezapomněli povinné vděčnosti k svým padlým a připravují na den 25. května odhalení jejich památníku, který bude současně památníkem návratu obce Buršovky do vlasti, která byla založena roku 1868. Tento den shromáždí se celá

Ppor. Josef Foitík, vynikající volyňský národní pracovník, nyní knihkupec v Podbořanech

volyňská rodina ze Žatecka a Podbořanska v této obci, aby s obcí buršovskou uvítala příšle a vzdala hold památce padlých. Je to první památník svého druhu v ČSR. Již dnes hlášeny jsou četné výpravy na koních, v národních krojích i ve vojenských uniformách. Bohoslužby pravoslavně sloužití bude otec Cervín a hulečský pan farář, katolické pak otec Stříž z Moravy.

Maštov. Osídlování u nás pokračuje, ale s velkými těžkostmi. Volyňští bratři, kteří nyní přicházejí, jsou bohužel na usedlostech vyrabovaných. Vše, co na nich bylo, bylo odchodem Němců rozděleno a nyní se nikdo nestará, aby věci tyto byly

vraceny. To samé jest se zvířectvem. Na usedlostech, kde nebylo správců, byl dobytek prodán a peníze uloženy na knížky, ze kterých se nemůže nic vyzvednout. Je tedy u nás dostatek polí i několik volných usedlostí, ale bez ničeho. 10—13 ha nedá se obdělávat půjčováním. MRK se neschází, o to, aby dobytek byl obstarán, se nikdo nestará. Budou muset pravděpodobně zasáhnouti Volyňští sami, jichž je v obci převážná většina. MRK podala žádost o výplatu, a vyřízení nepřichází. Vznikají takto škody obci i státu. Při pracovní morálce Volyňských vše by se lehce obdělalo a nemusel by zůstat ladem kousek země na Podbořansku. Být zde Volyňských dříve, nebylo by zůstalo na Podbořansku loňského roku 9000 ha neobdělané půdy.

Oblast Kupičov. V týdnu po svato-dušních svátcích přijede do Kupičova u příležitosti odhalení pomníku padlých v Liběšovicích otec Stříž. Dne 1. června pak bude v Krásném Dvoře uvítání Kupičova a národní slavnost, na které bude referovat předseda Kruhu přátel J. Dušek. Již nyní upozorňujeme celou obec kupičovskou, aby si zaznamenala 1. červen a počítala s účastí a do Liběšovic přijela jako loni.

Státní reálné gymnasium v Podbořanech přijímá studující vracející se z Volyně do I—IV. třídy. Další třídy nejsou prozatím otevřeny, ale při dostatečném počtu přihlášek budou od září 1947 zřízeny i vyšší třídy až do VII. Aby žákům byl usnadněn přechod ze sovětské školy na školu českou, dostává se všem volyňským studentům na našem ústavě kromě normálního vyučování i opakovacích hodin češtiny zvláštních (3 hodiny týdně) a žáci III. a IV. třídy se vyučují v samostatném oddělení základům latiny (rovněž ve 3 hodinách týdně).

Dne 8. května 1947 v zahraničním klubu v Praze, kavárna Mánes, byla pořádána první schůze akademiků-reemigrantů, sdružených v akademickém odboru ČUZ. Za reemigranty z Volyně promluvil škt. J. Kozák. Schůze se pořádají každý čtvrtek. Dne 29. května 47 bude uspořádán akademickým odborem ČUZ kulturně-zábavný večírek, na kterém vystoupí také volyňští umělci.

Nár. správa továrny na mýdla a chemické výrobky „Prumila“ v dohodě se závodní radou uspořádala akci zřeknutí se svých naturálních požitků a darovatí je volyňským Čechům, kteří se navrátili do vlasti. Bylo věnováno: 200 ks jádřového mýdla, 50 ks toaletního mýdla, 10 kg pasty na ruce, 10 kg tekutého šamponu, 50 kg pracího prášku, 2 kartáče, 50 bal mýdlového prášku.

Tento dar byl spravedlivě rozdělen volyňským reemigrantům. Svaz Če-

chů z Volyně děkuje dárcům za projev přátelství.

Osídlení volyňských Čechů

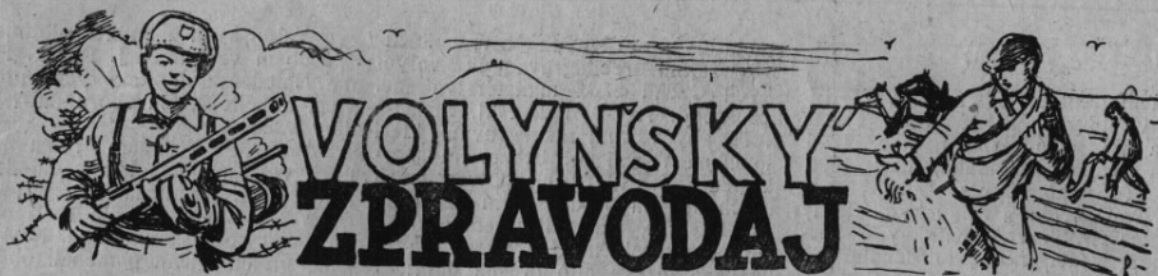
Jelikož již dojevy poslední transporty volyňských Čechů, jest třeba, aby byli tito reemigranti urychleně osídlení a shromažďovací střediska vyprázdněna. Ministerstvo sociál. péče klade požadavek, aby se tak stalo do 15. května t. r.

Ministerstvo zemědělství proto ukládá svým zástupcům v shromažďovacích střediscích, aby pro potřebnou dobu vybavovali osídlence do příslušných okresů i po celou sobotu, neděli nebo případně i svátek a tak zaručili urychlené vyprázdnění středisk.

Zástupcům ministerstva zemědělství ve střediscích se ukládá, aby v dohodě se zástupci volyň. Čechů podle možnosti vyzooměli ty uchazeče, kteří zatím bydlí u svých příbuzných a mají zájem o zemědělské

osídlení, aby se v příkázaném středisku ihned přihlásili k osídlení. Jest třeba je upozorniti, že shromažďovací střediska budou zrušena, čímž by tito uchazeči mohli přijíti do nepříjemné situace, kdyby nebyli včas osídlení.

Když tlučeme, přeče nám otevrou. Bratr ředitel Hutta upozornil na obec Folmavu jako výstupní práhu z naší vlasti, která je združstevněna a osídlena cikány. Podařilo se pro tuto myšlenku zainteresovati krajana Vladimíra Koláře z Dědovy Hory u Žitomíru i Věrnou stráž a nyní nám tento oznamuje, že právě ve Folmavě byla již příslušná komise, která oznámila, že obec Folmava bude osídlena Volyňskými. Již na několik případech se osvědčilo, že když VS na něco upozornila, byl její hlas slyšen. Bratr řed. Hutta jistě je spokojen, a za svou vřelou a upřímnou snahu pomoci bratřím volyňským mu děkujeme.

Zprávy svazu

Dne 11. května t. r. konala se v Zatci valná schůze SCV za účasti velkého počtu členů a hostů. Podrobný zápis schůze uveřejníme v příštím čísle.

Zpráva jednatele SCV na valné schůzi 11. V. 1947.

Svaz Čechů z Volyně, vrcholná zájmová organizace všech volyňských Čechů, byl ustaven z podnětu několika osob, které stály v čele voj. skup. „Zatec“, ve které byli soustředěni všichni příslušníci čs. zahr. armády z řad volyňských Čechů.

První valná schůze konala se 10. února minulého roku. 17. května byly schváleny ZNV pro provedení určitých oprav stanovy Svazu. S organizačními pracemi bylo započato 1. dubna 1946.

Svaz byl hned v počátcích postaven před nemalé úkoly:

Dominujícím byla dlouhou dobu otázka reemigrace.

Jen málo lidí ví, co úsilí bylo vynaloženo, kolik intervencí podniknuto, kolik žádostí napsáno, aby taková zdánlivě samozřejmá věc byla provedena.

První větší akcí, kterou Svaz provedl, bylo zajištění velké účasti vol. Čechů na sjezdu vojáků 2. čs. zahr. odboje v Praze ve dnech 7.—10. III. min. roku a přednesení požadavku o urychlení reemigrace rodin vojáků.

Dalším úkolem, jehož řešení, ovšem ze všeobecného hlediska, připadlo za úkol Svazu, byla otázka úskolení jak vojáků, tak civilních reemigrantů.

Bezpočtukrát bylo jednáno na ministerstvu zemědělství, u osidlovacího úřadu, na ministerstvu zahr. a soc. péče, u FNO a NPF, na předsednictvu vlády, na MNO, u p. min. nár. obrany gen. Svobody. Delegace SCV byla přijata také panem presidentem Dr. Edv. Benešem.

Svaz Čechů z Volyně se stal oficiálním mluvčím za všechny vol. Čechy. Je naší povinností zdůraznit, že všechny centrální úřady akceptovaly naše návrhy, respektovaly naše požadavky, zvaly naše zástupce do všech schůzí a ke všem jednáním, kde šlo o naše zájmy. Vyjadřujeme jim za to naši opravdovou vděčnost a slibujeme, že jejich důvěru nezklameme. Kdyby i okresní a místní činitelé nám byli takto vyšli vstříc, byli bychom ušetřeni mnohého zklamání a hořkosti.

Dík tomuto pochopení ústředních úřadů docílili jsme zastoupení našimi styčnými důstojníky u OKMZ v mnoha okresech, kde se provádělo osidlování vol. Čechů. Také u styč. skup. MNO na min. zemědělství jsme měli zastoupení. U osidlovacího úřadu a min. soc. péče máme dosud své zástupce.

Velmi těžké bylo postavení Svazu v kritických měsících do podepsání smlouvy o reemigraci. Bylo třeba velkého pochopení, obezřetnosti a správné taktiky, aby ukvapeným a nerozvázným počináním některých neuvědomělých vol. Čechů nebylo zmařeno dílo, které si vyžádalo tolika obětí našich kamarádů a práce vedoucích. Bylo velmi těžké přesvědčit a udržet v přesvědčení, že reemigrace skutečně bude provedena, toho, kdo již ničemu nevěřil. Bylo rozesláno mnoho, velmi mnoho set exemplářů oběžníků, optimistických zpráv, dopisů, bylo zakročeno na místech, kde situace byla nejkritičtější, a tento osobní styk na místě přinesl vždy kladné výsledky.

Veliké posílení posice Svazu přinesl 13. července 1946. Byly uspořádány oslavy třetího výročí vyvraždění a vypálení Českého Malína a byl položen základní kámen k pomníku malínských mučedníků.

Těchto oslav se zúčastnil také p. ministr NO arm. gen. L. Svoboda, který potvrdil při této příležitosti zprávu o podepsání reemigrační smlouvy.

Od této chvíle činnost Svazu byla usměrněna k přípravě reemigrační akce. Původně bylo navrhováno, že reemigr. komise bude složena výhradně z našich zástupců, později tento návrh padl. Výsledkem byl opožděný odjezd komise.

Zdálo by se, že po podepsání smlouvy půjde vše hladce a rychle. Trvalo to však další 4 dlouhé měsíce, než komise opravdu odejela na Volyň. Tyto 4 měsíce byly vyplněny intervencemi pro urychlení jejího odjezdu na předsednictvu vlády, na MNO, u pana ministra Svobody, na ministerstvu zahraničí a soc. péče přímo i prostřednictvím ČUZ. Byly vyplněny řadou porad a konferencí, na kterých nikdy nechyběli zástupci SCV.

Svaz Čechů z Volyně vypracoval a dal k dispozici jak reemigr. komisi tak všem osidlov. a jiným zúčastněným činitelům podrobné seznamy: 1) všech vojáků vol. Čechů osídlených v ČSR, 2) všech vol. Čechů v SSSR,

kterí přicházejí v úvahu pro reemigraci. Tyto seznamy byly velmi přesné a podrobné a vypracování vyžádalo si dlouhé a obtávavé práce. Byly dány také všechny možné informace a pokyny reemigrační komisi.

Předpokládali jsme a v tomto smyslu jsme také upozorňovali reemigr. odbor min. SP, že vláda SSSR provede reemigraci rychle, žádali jsme, aby v první řadě byly reemigrovány rodiny vojáků, žádali jsme rezervy pro invalidy, vdovy a pozůstalé po padlých a i pro ostatní vol. Čechy.

Situace před odjezdem komise byla znovu napjatá. Tendenčně byly šířeny nejrůznější dohady o tom, že komise vůbec neodjede, že smlouva nebyla podepsána — jednalo se o dodatečně vypracování instrukcí k provádění smlouvy — a jiné poplašné zprávy. K tomu se připojil nový hrozivý problém naprostého nedostatku pracovních sil, a byly okamžiky, kdy se i opravdu silným a pevným zdálo, že všechno ztroskotá. Pomoc přišla odtud, odkud vždy. Na naši žádost nařídil pan ministr národní obrany, aby zahr. vojákům — vol. Čechům, kteří hospodaří na usedlostech sami, byli přiděleni ku pomoci vojáci v činné službě. Zástupci SCV tlumočili také panu min. SP prof. Nejedlému naš těžké postavení a bylo docíleno, že i mládež mobilisovaná k prac. povinnosti byla přednostně posílána na usedlosti, kde hospodařili vol. Češi.

Všechny tyto skutečnosti nedovedly trvale uklidnit vol. Čechy, kteří přestali věřit i tomu, co říkalo vedení Svazu. Není divu. Situace byla opravdu bezvýchledná. A musíme dnes poděkovat všem, kteří ji nadlidským úsilím zvládli. Volyňští Češi dokázali, že umí pracovat za tři. To bylo v říjnu minulého roku. Naši zástupci tlumočili p. ministrovi NO znovu, jaká je situace. Pan ministr navrhl, aby byla svolána širší schůze, osobně se dostavil a nabádal k vytrvalosti.

Koncem listopadu min. roku odejela reemigrační komise na Volyň. To bylo již v době, kdy začal vycházet časopis Svazu „Věrná stráž“, který informoval všechny vol. Čechy z hlediska jejich zájmů a způsobem, kterého vyžaduje jejich mentalita. Časopis vykonal a může vykonat kus dobré práce.

Nebylo již pochybností o tom, že reemigrace začne v nejbližší době, a byly činěny další přípravy.

(Pokračování v příštím čísle.)

Hledáme

Růžena Antořová, Praha VIII - Libeň, Královská 1912a hledá svého bratra Bedřicha Janáka, nar. 1896, bratra Bedřicha Janáka, nar. 1896, Nové Teremno, okres Luck, který přijel transportem s volyňskými Čechy do Zatec 27. března. Kdo by o jmenovaném věděl, necht' to oznámi na uvedenou adresu.

Emilie Macudzinská, rozená Menclová, nar. 1907 v Podlesicích na Volyni, necht' ihned oznámi místo svého pobytu na adresu Svazu Čechů z Volyně. Kdo má o jmenované zprávy, necht' ji upozornit na tuto výzvu.

Josef Štulík, Hostice č. 6, p. Nebočady n. L., hledá nynější místo pobytu Josefa Paštíky. Jeho dřívější adresa byla u paní Gandové na Vinohradech v žitomířské oblasti.

Josef Hajný, automobilové závody III, Harta č. 38, Vrchlabi, prosí o adresu Vladimíra Hajného z Libánovky, Václava Větrovce, Josefa Horníka a Josefa Míbra.

Antonín Tovbis necht' ihned hlásit svou adresu tetě Marii Procházkové do shromažďovacího střediska v Zateci. Kdo jmenovaného zná, necht' ho na tuto zprávu upozornit.

Invalidé z války, vdovy a sirotci po padlých vojinech hlásí své nároky prostřednictvím Svazu Čechů z Volyně u Státního úřadu pro válečné poškození v Praze-Karlíně bydlící v Cechách, aneb u téhož úřadu v Brně, bydlící na Moravě.

Hlavní středisko Zatec oznamuje. Reemigranti, jež byli v Zateci po svém příjezdu vylozeni a ihned se odebrali ke svým příbuzným neb známým a nevyzvedli si dosud svoje reemigrační průkazky, necht' tak ve vlastním zájmu ihned učiní. Jelikož registraci nutno doplnit daty požadovanými ministerstvem sociální péče, jež nejsou v reemigračních průkazkách obsaženy, necht' vyšle každá rodina jednoho dospělého člena, který může za celou rodinu potřebná data (rok a místo narození, poslední pobyt, přivezený živý inventář atd.) udát a jemuž mohou být průkazky pro všechny členy rodiny vydány. Po likvidaci střediska budou nevyzvednuté reemigrační průkazky odevzdaný ministerstvu sociální péče v Praze, čímž vzniknou liknavcům zbytečné výdaje zájezdem do Prahy za účelem vyzvednutí těchto průkazků.

Státní úřad pro válečné poškození v Praze X znovu upozornil na to, aby „Dotazníky-Přihlášky“ vydávané státními úřady pro vál. poškození v Praze, Brně a Bratislavě, nebyly posílány na MNO, nýbrž na příslušný státní úřad pro vál. poškození. Proto MNO-Kleg-2. oddělení žádá, aby vedoucí orgány všech shromažďovacích středisek pro volyň. Čechy-reemigranty byly v tomto smyslu poučeny.

Ruble na nesprávných potvrzenkách

V zájmu reemigrovaných volyňských Čechů žádá ministerstvo soc. péče, odd. A-V-3, Praha II, Spálená č. 17, aby všichni reemigrování, kteří složili na Volyni neb během transportu peněžité úspory na potvrzenkách jiných než na předepsaném vzoru 12 neb 13 a, b, oznámili písemně do 8 dnů po uveřejnění této výzvy na uvedenou adresu tato přesná data:

Jméno a příjmení,
číslo registrace,
místo původního bydliště v SSSR, nynější usídlení s přesnou adresou, částku složenou na nesprávnou potvrzenku,
číslo potvrzenky a úřad, který potvrzenku vydal.

Tyto údaje mohou být podány souhrnně z celé obce, jejichž správnost potvrdí místní národní výbor.

Svazu volyňských Čechů v Zateci

Vážení a milí krajané z Volyně, u příležitosti Vašeho valného shromáždění pozdravuje Vás Sdružení zahraničních Čechů všechny co nejpříjemněji. Přejeme Vám, aby se poměry ve vlasti utvářily i pro Vás všechny brzy tak, jak si pro svou oddanost a prokázanou obětavost k této zemi zaslouhujete. Necht' i pro Vás je naše vlast brzy taková, jak jste ji chovali tam na Volyni ve svých srdcích a jakou jste si ji představovali, když jste pro ni v nedávné době nasazovali své životy!

Také Vašemu jednání o valném shromáždění přejeme hodně zduar!

S krajanským pozdravem Sdružení zahraničních Čechů v Praze.

Nechceme nikomu ubližovat. Článkem ze dne 16. dubna 1947 „Zatec a volyňští Češi“ a článkem ze dne 9. května „Poznámky k prohlášení ONV v Zateci“ cítil se dotčen na cti zemědělský referent ONV v Zateci Ing. Felix Němeček.

Pokud se týče záležitosti osoby Ing. F. Němečka, zabývalo se jí předsednictvo Svazu Čechů z Volyně, kterému byly předloženy důkazy o činnosti jmenovaného za první republiky a za okupace. Cítíme se proto povinni odvolat vše, co se jeho cti dotýkalo.

Redakce.

Různé zprávy

Holedeč. Zajeli jsme si k příteli Volyňských, panu říd. učitelí Pejšovi do Holedeče na školní oslavu vítězství a našich maminek. To, co jsme viděli, nás utvrdilo, že holedečská škola plně si zasloužila vyznamenání, jež v diplomech visí na stěnách školy. Prostý proslav pana řídícího, projevy učitelé a jedinečně sestavené prosté zpěvy a výstupy i recitace dětí byly tak dojmavé, že mnohé oko zaslzelo. Vedle komunisty seděl lidovec, vedle učitele farář, všichni jak velká rodina. Mezi účastníky bylo i značné množství Volyňských. K úrovní slavnosti přispěly zejména klavírní čísla paní Chudobové.

Volyňských maminek dojmavým způsobem vzpomněl J. Dušek. Přejeme Holedečským takových projevů více, a učitelskému sboru patří vřelé díky všech.

D.
Stránky. Příchodem rodin usídlených vojáků a několika rodin dalších je naše obec osídlena. Soužití je dobré. Všech dvanáct rodin tvoří opravdu jednu volyňskou rodinu. Navzájem jsme přicházejícím pomáhali obilím a všemi možnými prostředky.

Nečekaná událost u Volyňských.

V Jindřichově Hradci narodili se volyňské krajaně paní M. Veselé trojčátka, která jsou zdráva. Dozvěděli jsme se tuto zvěst z novin. Matka je nemajetná. Kruh přátel připravuje pro šťastnou maminku dárek. Svaz, Kruh a redakce věnovaly po 1000 Kčs, t. j. 3000 Kčs. Kdo by chtěl ukázat svoji účast malým dárkem, necht' tak učiní platenkou Věrné strážě u Okresní záložny hospodářské v Zateci s poznámkou „Pro trojčátka“.

Den vítězství na výstavě. Radostný den vítězství byl i radostným dnem výstavy „Volyňští v odboji a budování“. Prostorami výstavy prošly stovky zájemců, kteří si pečlivě prohlédli výstavní materiál, který ukazuje na život a dílo volyňské větve národa. Mezi návštěvníky byli účastníci valné hromady SCV, pražští hosté a mnoho občanstva. Byl zde posl. Dr. Steiner, předseda ČUZ Švihovský, volyňský zasloužilý rodák a členové Svazu z Prahy. Počet návštěvníků dostoupil tohoto dne 1000. Radujeme se z tohoto podniku, který velmi posloužil poznání Volyňských na Zatecku.

Zatecké noviny o Volyňských. V posledním čísle Zateckých novin, vedle prohlášení ONV a zprávy z místní národní fronty o článku bra Chudoby, který vzbudil široký ohlas, viděli jsme oznámení výstavy „Volyňští v odboji a budování“ a také sympatický článek s obrázkem redaktora našeho listu, br. Chudoby k valné hromadě SCV.

To se nám ještě nestalo. V Domažlicích rozhodl se pan Dr. Emil Bozděch, prakt. lékař v Domažlicích, že pro všechny krajané bydlící na Domažlicku předplatí časopis Věrnou stráž. Prosíme krajané, kteří jsou na Domažlicku, aby nám oznámili svoje jméno a zda si přejí, aby časopis byl jim zasílán. Děkujeme za tak vzácnou pozornost a porozumění pro naše krajané.

Navrátil se do vlasti. Stařeček Jan Dostál, který se narodil v Štrihanově u Vys. Mýta r. 1865 a na Volyni bydlel v Lucku, navrátil se v těchto dnech do vlasti, kterou jako 15letý chlapec opustil. Na Volyni pobyl 63 roků. Nyní bydlí ve Rveničin u své vnučky pi Bilejové, je zde šťasten a spokojen.

DK
Vzácný dar. Ministerstvo informací věnovalo volyňským krajanům v Zateci pro studentský domov 50 velmi cenných knih, které budou základem knihovny tohoto domova. D.

Z dopisů. Ondřej Pospíšil, profesor hudby, je nyní v Českém Dubě v Domově pro přestěhované — Zámek. Je spokojen, líbí se mu tam a připravuje vydání svých skladeb. Noty jsme poslali do Jesenice. — Josef Pelc, pensista, Bezručova 115 - pište Svazu, dopis předáme. — Děkujeme všem bratrům za milé dopisy a prosíme, aby nám zvláště z Moravy posílali zprávy. Staří dopisovatelé dříve psali málo, že prý nemají rodiny. Dnes je mají a nepíší nic. Co dělá Hýbler, Vorel, Půlpytel? Ztratili se?

Dopis, který potěšil. „Malínský fond, Žatec. — Navazujeme na dopis ze dne 5. V. a sdělujeme Vám, že jsme Vaši prosbu přednesli na celozávodní schůzi osazenstva dne 7. V. t. r. Po přečtení dopisu a letáčku a po vhodném projevu dalo osazenstvo souhlas uvolnit ze svého sociálního fondu 5.000 Kčs. Uvolnili jsme tento obnos proto, aby pomohl zmírnit utrpení vdov a sirotků, které zavínil náš úhlavní nepřítel. Tímto způsobem jsme také částečně oslavili revoluci národa v květnu 1945, kdy s pomocí Rudé armády a v jejich řadách bojujících Čechů byl zlomen poslední odpor Němců. Máme jen jedno přání, aby i ostatní závody pocopili jejich utrpení a pomohli Vám je zmírnit, a aby všichni pozůstali, kteří se vrací k nám zpět, našli zde opravdu domov, jaký si zaslouží.“

Děkujeme tímto všem zaměstnancům fy Sonet za jejich pochopení a jejich zářný příklad nás nesmírně povzbudil. Oznamujeme toto všem čtenářům. Věříme, že takových zářných vzorů bude více. Dk

Poděkování. Odbočka Svazu Čechů z Volyně v Tuchořicích děkuje tímto všem, kteří se zasloužili o zdar podniky ve prospěch Malínského fondu, který vynesl 11.238,20 Kčs. Děkuje zvláště volyňské a katolické mládeži ze Žatce, zvl. br. Duškovi za organizaci podniku, p. Lavrichovi Boh., obch. z Tuchořic, za darování tomboley, tuchořickým paním za uspořádání buffetu, všem pořadatelům za bezpříkladnou obětavost, p. hostinskému za bezpl. propůjčení sálu a všem dárcům, kteří přispěli, patří náš vřelý dík. Štípek a Martínek.

Dary na Malínský fond. Na svatbě Emila Vrávy z Radčevsi s Em. Chmelíkovou sebráno bylo při zástávce v Syrovicích 1.375 Kčs na Malínský fond. Na uvítací slavnosti ve Věštaněch věnováno 1.405 Kčs. Závodní odborová organizace fy Sonet Trnovany 5.100 Kčs. Místní organizace čs. strany lidové Domažlice 500 Kčs. Na svatbě V. Kendika se sl. Kovaříkovou v Hrušovaněch věnováno 1.265 Kčs. Na svatbě V. Tomina v Uničově věnováno 920 Kčs. Na svatbě br. Maška v Třebšicích věnováno Kčs 950. Zemská banka v Brně 2.000 Kčs. Mlékařské družstvo Havlíčkův Brod 1.000 Kčs. Český klub český 500 Kčs.

Všem dárcům patří naše upřímné a vřelé díky. Prosíme o následování.

Z Malínského fondu vyplaceno od posledního kvitování o „jednorázových“ podporách vdovám, sirotkům a studentům 39.600 Kčs.

Malý OZNAMOVATEL

Automobilové závody, nár. podnik, Vrchlabí, hledají pracovní síly, a to: řemeslníky (klempíře, zámečníky, sedláře, lakýrníky a koláře). Dále přijme větší počet pomocných pracovních sil k event. zaučení na různou řemeslnickou práci při výrobě karoserií. Ve vesnicích v okolí Vrchlabí jsou připraveny domky se zahrádkami pro ty, kdož by práci v závodě nastoupili. Pracuje se v úkolu a výtělky řemeslníků jsou cca 18,- Kčs za hodinu, u zaučených (přeškolených) jsou asi 15—16,- Kčs za hodinu při úkolové práci. Ve vesnicích je možno získat ještě i menší výměry polí; měli by někdo o ně zájem, přihlásí se u místní zemědělské komise v té vesnici, kde se usídli. Do práce a z práce dopravují dělnictvo autobusy.

Oznámení. Bezdětná rodina železničáře přijme chlapce za vlastního od 8—12 let. Značka „Nový domov“. Do adm. Věrné stráže, Žatec.

Volná místa

1 obchod koloniální, 1 trafik, 1 čalounictví a 1 obchod textilní ve Svatavě. Ke každému obchodu patří nové domky a živnosti jsou krásně vybaveny. Informace podá Ant. Čurda, Svatava 232. Feznicí. 1 obuvnická dílna v Deštnici, okr. Žatec. Informace ve Svazu.

Pomocného zaměstnance přijme skladář fy Hanuš Neumann, Žatec, za týdenní plat 500 Kčs. Umístění. František Bartoníček, autodoprava, Viktora Dyka 3, přijme závozníka za velmi výhodných podmínek.

Hledáme

Karel Kudláček, pekař v Sedlci čp. 42, p. Velký Vřešův, hledá otce Františka Kudláčka z Luthardy z Dubna. Podejte zprávu na uvedenou adresu!

J. Carboch, Bělá u Podmokel, nám. Dr. E. Beneše, hledá Vlad. Carbocha z Kostopole, Josefa Homana a Libuši Martinovskou z Dědovy Hory.

Anna Němečková, Dlouhé Hradiště 49 u Konst. Lázní hledá sestru Evženu z Radzivilov.

Prosím každého, kdo by něco věděl o osudu Ing. Pavla Holuboviče, posledně bytem v Lucku, Brukova 37, který údajně byl v roce 1943 až 1944 vězněn v Rovném a Šubkově a pak zastřelen, necht' podá laskavě zprávu na adresu: Ing. Taras Holubovič, civilní geometr, Praha II, Na Moráni čs. 7, č. tel. 413-66.

Hledáme v Americe. Jan Dostál, Rvenice ČSR, hledá Marii Sidlovskou, dceru, jež bydlela: Detroit Mi 13963 Auglin Ave s jeho manželkou. Nemá 8 let zprávy.

Našli jsme. Jan Hýbler bydlí u Václava Pitra, Hevlín u Znojma č. 80. Karel Tůma, hostinský, Pšov, p. Podbořany, ptá se, kdo byl při smrti jeho syna ppor. Václava Tůmy, vel. odd. I. tank. praporu, který padl ve Slezsku mezi Katovicemi a Ostravou u města Žory. Za každou zprávu tisícere díky.

Vladimír Votava, host, Sifem 40, p. Měcholupy, hledá Josefa Votavu z Klevaně, který sloužil v R. armádě.

Helena Bártová, Všenory 131, p. Bedřichovice, hledá rodinu Hýblou ze Semidub a Alb. Plajerovou z Chotina.

Hledáme. Alexandr Pelant, Soběchleby, p. Blšany, hledá Josefa Votavu z Chomoutu u Dubna. — Marie Andrešová, Český Dub, ústav pro přestěhované, číslo pokoje 36, hledá svoji sestru Annu Vondrákovou z České Krosny. Podejte zprávu imenovaně!

Mjr. Dr. Jan Maláček, Praha XIX, Belcrediho 76, IV., hledá pana Jaroslava Dvořáka, nar. r. 1910 z Martínovky.

Kdo zná někoho z rodu Prýmků, kteří se vystěhovali z Mnichovohradištska na Volyň před 80 lety, necht' to laskavě oznámí na adresu: Antonín Maršálek, učitel, Praha II, Štěpánská 35.

Žofie Novakovská, Libanon - Bayreuth, hledá prostřednictvím čs. Cerveného kříže v Praze III, Thunovská 18, Václava Škodu, Marii Škodovou a sestru Marii Kubatovou z Buderáže na Volyni.

Anastazie Krátká, Litoměřice, ulice Poděbradova 15, prosí o podání zprávy o jejím synu Václavu Novotném, nar. 18. listopadu 1927, Radzivilov SSSR. Vstoupil do čs. armády dne 14. VI. 1944.

Mikuláš Duda, Hrobčice č. 33 u Bíliny, hledá místo pobytu paní Otylie Pospíšilové a jejich synovců Jeníka a Vladimíra.

Marie Rezáčová, nar. 1893 v Moldavě, shromažďovací středisko Podbořany, hledá svou dceru Věru Bačovou, zetě Josefa Baču a děti Jaroslava a Alžbětu.

Antonín Zigl, Rýnovice u Jablonce n. N., shromažďovací středisko, hledá otce Alexandra Zigla. Odejel z Volyně 15. března t. r.

Olga Ditrichová, bytem v Nejdku, nám. pres. Beneše 93, žádá Marii Hlušíčkovou a jejího syna Josefa z Volyně, oblast Roveňská, o udání adresy.

Tomy Kaber, krajan v Kanadě, žádá o sdělení adresy Josefa, Františka a Jaroslava Jiráka z Lucka na Volyni.

Václav Oliva, šofér, z Mirohoště 1911, který přijel začátkem dubna do Žatce, necht' udá ihned svoji adresu pracovní komisi ministerstva sociální péče v Žatci a Svazu Čechů z Volyně v Žatci.

Dobromil Lajtkep necht' udá ihned svou adresu Svazu Čechů z Volyně v Žatci.

Zemědělcům na Podbořansku
všem spotřebitelům
poctivě slouží

Dvůr Beody - strojní mlékárna

TELEFON PODBOŘANY 270

Vyrábí

čajové máslo
měkký a tvrdý tvaroh
výborné jogurty
desertní sýry

Použijte našich služeb!

KNIHTISKÁRNA

PODBOŘANY

n a b í z í

VEŠKERÉ TISKOPISY -
PLAKÁTY - LETÁKY -
SVATEBNÍ A ÚMRTNÍ
OZNÁMENÍ - VEŠKERÉ
TISKOPISY PRO ÚŘADY,
ÚSTAVY A OBCHODY

TELEFON 308

Okresní
záložna hospodářská
Podbořany

P R O V Ě R Ā D Ī

VEŠKERÉ PENĚŽNÍ OBCHODY

P I O S K - Y . T U J E

PROVOZOVACÍ ÚVĚRY PRO
ZEMĚDĚLCE

TELEFON 3753

Volyňští Češi nejdou nikdy nikam nakoupit textilní zboží, prádlo a jiné potřeby pro malé i velké, pokud se nezastaví u nejlepšího přítele Volyňských

SOUTNER VOJTĚCH

Telefon 256

Podbořany, Stalinova 350

Věrná stráž doporučuje tento závod, který dobře poradí a obslouží

Vítáme volyňské bratry a zveme je ke spolupráci

Všem chceme svědomitě a poctivě sloužiti. Svoji službu zdokonalujeme a prohlubujeme, abychom všem opatřili a dodali vše, co těžkou práci v hospodářství usnadní

**Hospodářské družstvo
skladištní a výrobní
Podbořany, tel. 292 a 293**

FILIAŁKY A SKLADY:

JESENICE - KRÁSNÝ DVŮR - NOVÉ HOŘOVICE A VRUTEK

Ve všech svých peněžních záležitostech obraťte se s důvěrou na první český ústav na Podbořansku

Podbořanskou záložnu v Podbořanech

Stalinova třída č. 223

proti MNV — Telefon 377

Účet u Poštovní spořitelny čís. 82306

Ústav dobré a spolehlivé peněžní služby

SPOŘITELNA MĚSTA PODBOŘAN

vyřídí Vám přesně všechny peněžní záležitosti.

Za vklady, jejich zúročení, za všechny jiné závazky spořitelny ručí město Podbořany neobmezeně a neodvolatelně celým svým jměním a poplatní silou.

Vše pro domácnost z oboru koloniálního zboží nejlépe nakoupíte u svého krajana

Janík Jaroslav obchod koloniální
O Č I H O V č. 59

HOTEL „SLUNCE“ Podbořany, nám.

Výtečné občerstvení — výborné obědy
vzorná obsluha — útulné pokoje
Telefon číslo 233

Dejte Vaším dětem na léto do rukou dobrou knihu, kterou dlouhá léta postrádaly. Také školní potřeby a pomůcky Vám dodá

Knihkupectví
a papírnickví

J. Foitík Podbořany
Revoluční třída 200
Telefon č. 263

Karel Kališ,
oděvní dům
Podbořany.

Ptejte se, kde na Podbořansku se nejlépe a po volyňsku mele, jedině u

MLÝN

Jan Rébl, Podbořany

Upozornění. Těm, kteří dosud nezaslali předplatné, poslali jsme malou připomínku. Nikoho jsme neupomínali — jen jsme připomněli. — Kdo by měl již předplaceno, nechť nám oznámí, kdy a jak učinil.
Administrace.

Věrná stráž vychází jednou týdně. Vydává Svaz ČzV nákl. Družstva „Domovina“. Odpovědný redaktor Jaroslav Chudoba. Redakce: Zatec, Šafaříkova ul. 1646/50, telefon 365. Administrace: Zatec, Nádražní schody 199, telefon 628. Administrátor J. Dušek. Tiskne „Svoboda“, fil. v Zatici, telefon 374 a 390. Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů v Praze, čj. IA-Gze-2372-OB. Dohlédací poštovní úřad Zatec. Předplatné na rok 1947 je 120 Kčs. Konto poštovní spořitelny č. 14939 — Okresní záložna hospodářská Zatec.